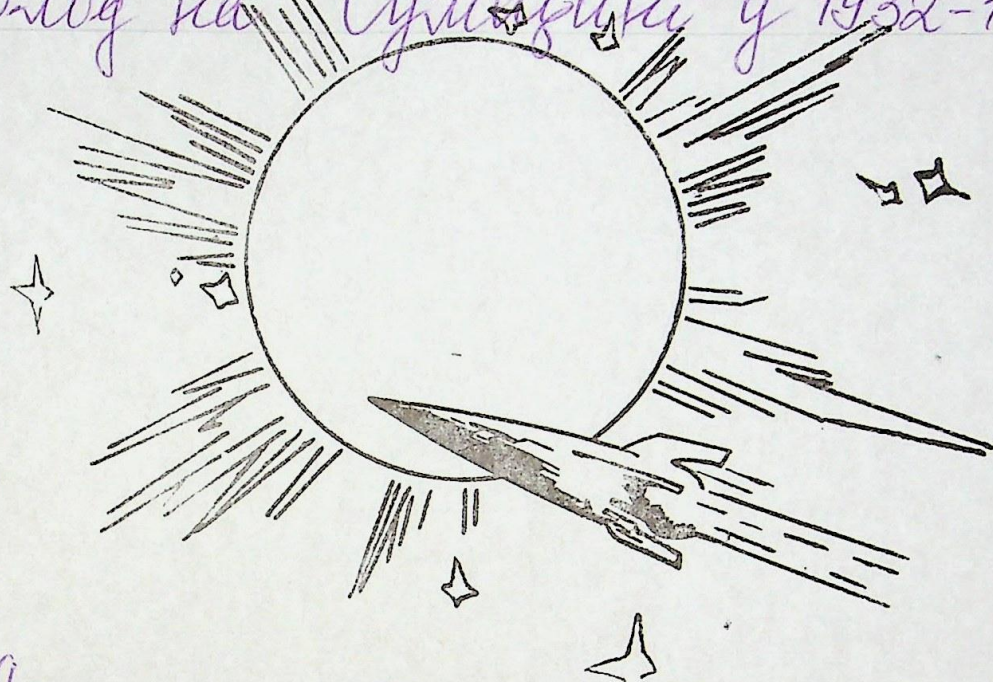

Державний архів Сумської області
Голод на Сумщині у 1932-1933 роках.

Анкетно-спогади жителів
с. Дмитрівка Буринського району

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

5 травня 1989 року
5 документів
5 аркушів.

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області

Фонд №

Опис №

Архівний №

1-7711
1
7

Примірна анкета свідка голоду на
Україні в 1932-1933 р.р.

1. Мурба Векла Михайлівна.
2. Народилася 1901 року; освіти немає; працювала
ланковою.
3. Коли був голод, то знаходилася дома, основними
заняттями було
Основною ознакою найгіршого голоду було:
нестача хліба, картоплі і інших продуктів.
Найгіршим тяжким періодом був у місяці червні.
Коли був тяжкий період, то люди сипули,
а діти їли бріз із цукру, лобили галок,
пекли і їли, або коли здохне коника, то
здирали м'ясо тарками і їли.
Також привів до того, що багато людей
померло від того, що не було їсти.
Орники бляди нічого не робили, тому, що
не було чим садити.
4. Особистих документів не маю, метрів,
шведеників, дитяча книжка не маю.
- 5.

Букиньський район
Синьківська обл.

2,
Мурда Юліана Вікторовна
народилася в селі Суховиківка 10 липня
1925 року. Зараз на пенсії. Чоловік був в роки в.

Пам'ятаю згадування про ту знамениту
горілку. Люди ходили вухлі і голорісі.

Ніколи в Суховиківці з річними.

Орники навмисне голору були такі
грозю з селом вивели боронило, не стало
хліба.

У 1933 році було дуже холодно.
Не було нічого їсти ходили рогати
бурили і мотали з моти. Люди були
високі тому приходилося ларіти на
горі. Мотків у селі навіть не вистачало.

Ходили на горі до пітки по колоски.
Одного разу пітка вловила за вухо
і вивела до селоради. Голова єф сіль-
ради був дуже хорошим тому що він
мне показав дорогу за мотками. Коли
я прийшла з мотком то він показав баланди
побісіючий моток і врозь колоски.

А на моїх очах поміняло багато сусідів
Губа Оврана Васильовича умир прийшов в
нас у хату. Мурда Димитро Кирилович і
сиринко Голіша Ларіоновна померли
у нас під дверима.

Радну ехроти до Радченко Марії
самостійно.

5.05.89.

Мурда

Москоленко Невіла Маровна.

Народилась 10 квітня 1907 року.

Світли, практично, ніякої. Після революції в 1919 році, змалою, декілька тижнів ходила в легіонішану.

Спочатку ходила по найману, а після революції, як створили колгосп, постійно працювала в колгоспі "Третій вернікаторний", а потім в "Червоногородській", до пенсії.

Також пам'ятаю добре, та як же не запам'ятаю. В цей час я, як і багато інших працювала в колгоспі, бо мала багато сил. В його конторі ходила. Там хто порів працював, давали їм по 100г м'яса (якщо його мотина так могла) і варили в спільному казані кашу, а потім по моту роздавали.

В цей період головним казаном був Москоленко Мирон Павлович. Він потім був у "калантві" та був як і всі люди, галузав. А той головний був забитим, та ними не брали до друку.

Він порі вирівав не вротайним, але всі знали, всі говорили, що це не головна причина бідувати. Вони з конною двором погали "збирати" все що мотина. Вона ні в кого не була. Порів, коней, всю худобу забирали. Не дружили "калантві". Кашу карову збирали, але через декілька днів той головний порів її карову, та вона два дні поспішала і пахнула.

Найкраще було змалою і веною 33 року.

Позувати вимагало. В нашій сім'ї поспішав і той свідок (всесвіт), а веною поговали і свекруку. Я сама змішувала худобу витишала. Декілька раз пиріла. Однак раз вте як говорити і на "сім'ю" пожегали. Та прийшло свекра. Купила принесла кашу сакого змалого порівового кашу. Зарила бою. Я не багало поїла та її тиву по своєму деню.

Там все що тивово мотина було.

На мотіх осан камер рідний дідко. Прийшов з купівки думати, що враса що-небудь знайти повинне, а тут всі купили дідко.

Там і додому не дійшов. Камер одів, головні порів 30. На замовив купку в Зіриг.

Кашу змалувати було нікому. В контору кашу варили і лише прикидали трохи зверну.

Мій чоловік час від часу їздив
кудись викінював різні речі на що
небудо їстівне. Найбере нагольно, пусто-
та й веде. А додому привозив
не велику грудку (з куряк) карто-
плі десь картоплин. Тоді ми їли.
Тієї году нашого чоловіка ще "жили"
з кам'яного первіска, а поставили
много друго, не пам'ятаю як
того звести. Та добре знаю, що
не гарний був чоловік.
Тіжкі були часи.

5 травня 1989 року.

с. Дмитрівка
Буринського району
Сумської області.

Описан Оксана Юхимівна.

4.

18 травня 1911 року.

Два дні була в школі, робила в колгосп
„Новий мир“ була станковною. Тепер
цей колгосп називається „Червоногвардійським“.
Державний наглед не було раніше тієї
дівчини клануть матерію, або пороків.

Тоді погався в 1923 році. Коли був
солдат знаходився в колгоспі. Зимовою
возили з Курбою Оксаною Юхимівною
своєю. Як вогор так і думки кур
їти погавати, і щоб неспівати на
роботу. В літку возили буряки. У полі
був котіон варених в котіи замірну.
Давали потроху мук. Багато
людей пухло від голоду. І як іротно
дорого. то на дорозі падають і вмирають.
Но я ходила і допомагала болішим рідним
дорого. Сама татко було ками на
геродах не було на картоні нікого. А
хто падає то приїждять у нього люди
і вивуть. А хто перунає тої в'в мірину
і нешкани закупає. В інших села носили
проравать трішки, і ще що в кого було.
Щоб тої можна купити собі їсти. Пів-
пудра мукі стояло 200 крб. Мукі була перемі-
шана з крейдою. І від цієї мукі багато
людей вмирали. Коли настала війна то
появилася мукі, були гуси, свині.

Тоді закінчився в 1933 році.

це було дуже тяжке життя.

Стасик Анастасій Івановича
народився в селі Мухівка 4 листопада 1918 року.
Зараз на пенсії

Голод почався у 1932 році. Зараз в селі не
стало хліба, потім після хліба не стало
борщів. У 1933 році працювала у колгоспі
ім. Вовкото. Найбільше підешний період
це середина 1933 року. Не було чого їсти.
Модні шукати і умирати від голоду.
~~Хворіли ми заради, перити не мали по звичці.~~
Я працювала самотньо.

Їли моту з дерев, сушили і пов-
ки свекли качали з кукурудзи. Їли
робили мамушки. Також їли внамоку,
цукану пшаву, торили свиріну жмиєв
кануєти.

У серпні-вересні було м'яке, їли
буряки, яблука. стали давати по кішку
владарю. Баламда - воза зворена з буря-
чником за 2 буряками.

Хорили збирати колоски, обіпечили
пашки і ~~з~~ дупи били нагайками.

Весною у 33 виїхали з сім'єю до Кяхтинок в
Дніпропетровську область. У 34 повернулися
до рідної оселі.

Свірки в певних не рідимини
ходимо.

5.06.89

Стасик

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пропущено 5

(п'ять)

13 липня 2001

Посада головний спеціаліст

Ім'я

Сквезьменко